

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ
ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԽՆԿՈ ԱՊՈՐ ԱՆՎԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՀԻՇԱՐԺԱՆ ՏԱՐԵԹՎԵՐ

2024

ԵՐԵՎԱՆ

2023

**ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ
ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԽՆԿՈ ԱՊՈՐ ԱՆՎԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ**

Տպագրվում է Խնկո Ապոր անվան
ազգային մանկական գրադարանի
գիտական խորհրդի որոշմամբ

Հիշարժան տարեթվեր 2024
(մեթոդ-մատենագիտական հանձնարարական)

Կազմողներ՝ Մարի Հովհաննիսյան, Ելիզավետ Երեմյան
Խմբագիր՝ Ելենա Հակոբյան
Համակարգչային շարվածքը՝ Մարի Հովհաննիսյանի, Ելիզավետ Երեմյանի

ՏԱՐՎԱ ՀԻՇԱՐԺԱՆ ՏԱՐԵԹՎԵՐ

Երևանի մնջախաղի թատրոն - 50 (1974)

Հայկական սովետական հանրագիտարան - 50 (Երևան, 1974-1987)

Հայաստանի ժուռնալիստների միություն - 65 (Երևան, 1959)

Մատենադարան Մաշտոցի անվան - 65 (1959)

Սասունցի Դավթի հուշարձան - 65, քանդակագործ՝ Երվանդ Քոչար (1959)

«**Ոգնի**» երգիծական ամսագիր - 70 (Երևան, 1954)

Գեղարվեստաթատերական ինստիտուտ (Թատրոնի և կինոյի պետական ինստիտուտ) - 80 (Երևան, 1944)

Հայաստանի գրողների միություն (ՀԳՄ) - 90 (Երևան, 1934)

Պատանի հանդիսատեսի թատրոն - 95 (Երևան, 1929)

Ազգային ռադիոյի կամերային երգչախումբ - 95 (Երևան, 1929)

Նուպարյան մատենադարան (Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության գրադարան) - 95 (Փարիզ, 1929)

Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբ - 100 (Երևան, 1924)

Զանգեզուրի ինքնապաշտպանություն - 105 (1919)

Երևանի պետական համալսարան - 105 (1919)

Ադանայի կոտորած - 115 (1909)

Զինաստանի ազգային գրադարան - 115 (Պեկին, 1909)

«**Վերնատուն**» գրական միություն - 125 (Թիֆլիս, 1899)

Սասունի հերոսամարտ - 130 (1894)

«**Մուրճ**» ամսագիր - 135 (Թիֆլիս, 1889-1907)

- Ֆրանսիայի** էյֆելյան աշտարակ - 135 (Փարիզ, 1889)
- «**Խիկար**» գրական-երգիծական ամսագիր - 140 (Կ. Պոլիս, 1884)
- Էջմիածնի** մայր տաճարի թանգարան - 155 (Վաղարշապատ, 1869)
- Լազարյան** ճեմարանի տպարան - 195 (Մոսկվա, 1829)
- Խ. Աբովյանը և Դորպատի** համալսարանի պրոֆեսոր Ֆրիդրիխ Պարրոտը բարձրացան Արարատի գագաթը - 195 (1829)
- Ներսիսյան** դպրոց - 200 (Թիֆլիս, 1824)
- Ազդարար** (հայերեն առաջին պարբերական) - 230 (Մադրաս, 1794)
- Մխիթարյան** միաբանության տպարան - 235 (Վենետիկ, 1789)
- Սուրբ Խաչ** վանքի դպրոց - 240 (Նոր Նախիջևան, 1784)
- Էրմիտաժ** - 260 (Սանկտ Պետերբուրգ, 1764)
- Զմյուռնիայի** հայկական առաջին տպարան - 265 (Իզմիր, 1759)
- Զմմառի** վանք - 275 (Լիբանան, 1749)
- «**Սաղմոսարան**» - 380 (Լիվոռնո, 1644)
- «**Տօնացոյց**» (հայերեն ամենափոքր ձեռագիր) - 590 (Կաֆա, 1434)
- «**Սասունցի Դավիթ**» **էպոս** - 1085 (939)

**ՀՈՐԵԼՅԱՐՆԵՐ, ՈՐՈՆՑ ԾՆՆԴՅԱՆ ԱՄՍԱԹԻՎԸ ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՈՒՆԵՐՈՒՄ ՆՇՎԱԾ ՁԷ**

- Գրիգոր Ա Լուսավորիչ (Գրիգոր Պարթև)** - 1785 (239-325/326)
- Գագիկ Արծրունի** - 1145, Վասպուրականի հայ թագավոր (879-943)
- Գրիգոր Խլաթեցի** - 675, հայ մատենագիր, բանաստեղծ, մանկավարժ, երաժիշտ, հասարակական գործիչ (1349-1425)
- Թադեոս Խզմալյան** - 155, հայ մանկավարժ, մեթոդիստ (1869-1918)

Իսրայել Օրի - 365, հայ ազգային-ազատագրական շարժման գործիչ, դիվանագետ (1659-1711)

Էդուարդ Քենեդի Էլինգտոն - 125, ամերիկացի դաշնակահար, կոմպոզիտոր, դիրիժոր, նվագախմբային ջազի հիմնադիր (1899-1974)

Տորկվատո Տասսո - 480, իտալացի բանաստեղծ (1544-1595)

Սալբի (Արամ Սահակյան) - 140, հայ գրող, հասարակական գործիչ (1884-1968)

Աբգար Հովհաննիսյան - 175, հայ գրող, հասարակական գործիչ (1849-1904)

Լևոն Շանթ (Նահաշպետյան, Սեդրոսյան) - 155, հայ գրող, մանկավարժ, հասարակական գործիչ (1869-1951)

Աղբյուր Սերոբ (Սերոբ Փաշա, Սերոբ Վարդանյան)-160, հայ ազգային-ազատագրական շարժման գործիչ(1864-1899)

Դավիթ Բեկ (Մելիք Փարսադանյան)-355, զորավար, հայ ազգային-ազատագրական շարժման գործիչ, Սյունիքի ազատագրական շարժման առաջնորդ(1669-1728)

Հրայր Դժոխք (Ղազարյան Արմենակ)-160, ազգային-ազատագրական շարժման գործիչ, ֆիդայի(1864-1904)

Միսաք Թողաթյան-135, վրիժառու, ազգային-ազատագրական պայքարի գործիչ(1889-1968)

Մկրտիչ Նաղաշ-630, միջնադարյան հայ տաղերգու, նկարիչ, հոգևոր գործիչ(1394-1470)

Յոհաննես Գուտենբերգ-630, գերմանացի գյուտարար, Եվրոպայում գրքի տպագրության հիմնադիր(1394-1468)

Ոսկան Երևանցի (Ղլիճենց, Ոսկան Վարդապետ)-410, հոգևոր, մշակութային գործիչ, տպագրիչ, հայերեն Աստվածաշնչի առաջին տպագրողը(1614-1674)

Սեբաստացի Մուրադ (Խրիմյան) - 150, հայ ազատագրական շարժման մարտիկ (1874-1918)

Վասկո դա Գամա - 555, պորտուգալացի ծովագնաց (1469-1524)

Արթուր Ռեմբո - 170, ֆրանսիացի բանաստեղծ (1854-1891)

Երվանդ Թաղիանոսյան - 160, գրադարանային գործիչ, թարգմանիչ, հասարակական գործիչ (1864-1948)

Տիգրան Եսայան - 150, հայ նկարիչ, քանդակագործ (1874-1921)

Արմեն Դարյան (Ադդարյան)-100, հայ գրող (1924-1990)

Մուշեղ Իշխան (Ճենտերեճյան)-110, հայ գրող, մշակութային գործիչ (1914-1990)

Պաուլ Յունգման-95, գերմանացի հայագետ, լեզվաբան (1929-1975)

ՀՈՐԵԼՅԱՐ ԳՐՔԵՐ, ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀԽՍՀ պետական հիմներգ - 80 (Երևան, 1944)

«Գրոց ու բրոց և Սասունցի Դավիթ կամ Մհերի դուռ» - 150 (Կ. Պոլիս, 1874)

Մխիթար Սեբաստացի «Բառգիրք հայկազեան լեզուի» (գիտական սկզբունքով կազմված առաջին բառարան) - 275 (Վենետիկ, 1749)

Աբգար Թոխաթեցի «Մաշտոց» - 455 (Կ. Պոլիս, 1569)

Հովհաննես Տերզնցի «Տոմար Գրիգորեան» - 440 (Հռոմ, 1584)

Եզովպոս «Առականեր» (առաջին հրատարակություն) - 240 (Վենետիկ, 1784)

Ավագյան Էդ. «Կանաչ արահետ» - 65 (1959)

Ավետիսյան Ժ. «Ուր են տանում ճամփաները» - 65 (1959)

Արագի Մ. «Իսրայել Օրի» - 65 (1959)

Բալայան Զ. «Մի բուռ սաթ» - 55 (1969)

Դեմիրճյան Դ. «Արջուկ-լրջուկ» - 80 (1944), «Պույպույ մուկիկը» - 90 (1934), «Քաջ Նազար» - 95 (1929)

Զորյան Ս. «Պապ թագավոր» - 80 (1944)

Իսահակյան Ա. «Համբերանքի չիբուխը» - 95 (1929)

Խանգադյան Ս. «Որոտանի կիրճում» - 70 (1954), «Քարանձավի քնակիչները» - 65 (1959)

Խաչատրյան Ա. «Սպարտակ» - 70 (1954)

Խաչատրյան Պ. «Կարմիր կակաչներ» - 65 (1959)

Խնկո Ապեր «Գյուղացին ու արջը» - 115 (1909)

Կապուտիկյան Ս. «Արդեն գիտեմ նկարել» - 65 (1959)

Միլիտոնյան Էդ. «Ամպե որսորդը» - 45 (1979)

Կորյուն Մ. «Կարմիր գաթա» - 65 (1959)

Միքայելյան Ն. «Քուչիկն ու փուչիկը» - 65 (1959)

Մուրադյան Ս. «Կյանքի ճանապարհին» - 65 (1959), «Հասկեր» - 65 (1959)

Շահինյան Ա. «Սուրի և Սամի արկածները» - 65 (1959)

Շիրազ Հ. «Սիրանամե» - 65 (1959)

Շիրվանզադե Ալ. «Չար ոգի» - 110 (1914), «Արտիստը» - 100 (1924), «Վարդան Ահրումյան» - 90 (1934), «Հերոսի վերադարձը» - 75 (1949)

Չարենց Ե. «Երեք երգ տխրադալուկ աղջկան» - 110 (1914), «Ամբոխները խելագարված» - 105 (1919), «Կոմիտաս» - 55 (1969)

Սարգսյան Լ. «Մի բուռ ցորեն» - 50 (1974)

Սևակ Պ. «Սիրո ճանապարհը» - 70 (1954), «Անլուելի զանգակատուն» - 65 (1959), «Եղիցի լույս» - 55 (1969)

ՏԱՐՎԱ ՀՈՐԵԼՅԱՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹՎԵՐ

ՀՈՆՎԱՐ

1

Ամանոր

Ռուբեն Ղարիբյան - 110, հայ գրող (1914-1995)

Ջերոմ Դեյվիդ Սելինջեր - 105, ամերիկաց գրողի (1919-2010)

Տաճատ Վարդապարյան - 110, հայ դերասան, ռեժիսոր (1914-1989)

2

Գերոգի Յակուլով (Գևորգ Յակուլյան) - 140, հայ նկարիչ (1884-1928)

3

Ստեփան Ալաջաջյան - 100, հայ գրող (1924-2010)

4

Գառնիկ Սվազյան - 120, հայ գրող, հրապարակախոս, ծաղրանկարիչ (1904-1948)

Մատթեոս Ջարիֆյան - 130, հայ գրող (1894-1924)

Լուի Բրայլ - 215, ֆրանսիացի երաժիշտ, կույրերի տառերի ստեղծող (1809-1852)

5

Նիկոլայ Թեյմուրազյան - 140, հայ դիրիժոր, երաժիշտ, մանկավարժ (17.01.1884-1960)

Սերգեյ Գորոդեցկի - 140, ռուս գրող (17.01.1884-1967)

6

Սուրբ Ծնունդ և Հայտնություն (Ջրօրհներ)

9

Դավիթ Բեջանյան - 80, հայ քանդակագործ, երաժիշտ (1944-2011)

Կոնստանտին Խուդավերդյան - 95, հայ պատմաբան (1929-1999)

Սերգեյ Փարաջանով - 100, հայ կինոռեժիսոր (1924-1990)

Արկադի Գայդար - 120, ռուս գրող (22.01.1904-1941)

11

Շնորհակալության միջազգային օր

13

Միեր Աբեղյան - 115, հայ նկարիչ (26.01.1909-1994)

15

Պատվական Խաչատրյան - 100, հայ բանաստեղծ, մանկավարժ (1924-2006)

Պավել Բաժով - 145, ռուս գրող (27.01.1879-1950)

16

Վիտորիո Ալֆիերի - 275, իտալացի բանաստեղծ, թատերագիր (1749-1803)

17

Նորայր Պողարյան - 120, հայ բանասեր, ձեռագրագետ, հայագետ, մանկավարժ (1904-1996)

Տիգրան Հախումյան - 130, հայ գրականագետ, դրամատուրգ, թարգմանիչ (1894-1973)

18

Թովմաս Պողոսյան - 70, հայ երգիչ, բանահավաք, մանկավարժ (1954)

19

Էդգար Ալան Պո - 215, ամերիկացի գրող, քննադատ (1809-1849)

Պոլ Սեզան - 185, ֆրանսիացի նկարիչ (1839-1906)

20

Սիլվա Կապուտիկյան - 105, հայ բանաստեղծ, արձակագիր, հրապարակախոս, հասարակական գործիչ (1919-2006)

21

Պողոս Խաչատրյան - 95, հայ գրականագետ (1929-2003)

22

Ալմաստ Զաքարյան - 100, հայ գրականագետ (1924-2013)

Գոթհոլդ Լեսինգ - 295, գերմանացի դրամատուրգ, արվեստի տեսաբան, գրական քննադատ, լուսավորիչ (1729-1781)

25

Ռոբերտ Բյոռնս - 265, շոտլանդացի բանաստեղծ (1759-1796)

Վիլյամ Սոմերսեթ Մոեմ - 150, անգլիացի գրող (1874-1965)

26

Պարույր Սևակ - 100, հայ գրող, բանաստեղծ, գրականագետ (1924-1971)

27

Արարատ Ղարիբյան - 125, հայ լեզվաբան (1899-1977)

Տիգրան Մանսուրյան - 85, հայ կոմպոզիտոր (1939)

Դմիտրի Մենդելեև - 190, ռուս քիմիկոս (08.02.1834-1907)

28

Հայոց բանակի օր - 32 (1992)

Լաուրա Գևորգյան - 85, հայ դերասանուհի (1939)

30

Վիտալի Բիանկի - 130, ռուս գրող (11.02.1894-1959)

31

Անժիկ Հակոբյան - 95, հայ գրող, թարգմանչուհի, լրագրող (1929-2009)

ՓԵՏՐՎԱՐ

2

Վաղարշ Վաղարշյան (Տեր-Պողոսյան Վաղարշակ) - 130, հայ դերասան, դրամատուրգ, ռեժիսոր (14.02.1894-1959)

Իվան Կռիլով - 255, ռուս գրող, առակագիր (13.02.1769-1844)

3

Ֆելիքս Մենդելսոն - 215, գերմանացի կոմպոզիտոր (1809-1847)

4

Քաղցկեղի դեմ պայքարի համաշխարհային օր

5

Հովհաննես Աղամյան - 145, հայ գիտնական, գունավոր հեռուստատեսության և լուսահեռագրության գյուտարար (17.02.1879-1932)

Զաքար Խաչատրյան - 100, հայ նկարիչ (1924-2017)

6

Վահան Ռշտունի - 130, հայ պատմաբան (1894-1970)

7

Հովհաննես Թումանյան - 155, հայ բանաստեղծ, արձակագիր, հասարակական գործիչ (19.02.1869-1923)

8

Անվտանգ ինտերնետի (համացանց) միջազգային օր

11

Հիվանդների համաշխարհային օր

Ալբերտ Ազարյան - 95, հայ մարմնամարզիկ (1929)

Արմեն Էլբակյան - 70, հայ դերասան, ռեժիսոր (1954)

Հովհաննես Մասեհյան (Խան) - 160, հայ թարգմանիչ, մանկավարժ, հրապարակախոս, պետական-հասարակական գործիչ (1864-1931)

Աշխարհբեկ Քալանթար - 140, հայ հնագետ, պատմաբան, հայագետ (1884-1942)

12

Արամ Ղանալանյան - 115, հայ գրականագետ, բանագետ, մատենագետ, ակադեմիկոս (1909-1983)

Չարլզ Դարվին - 215, անգլիացի գիտնական, բնախույզ (1809-1882)

13

Ռադիոյի միջազգային օր

14

Տեառնընդառաջ

Գառնիկ Ստեփանյան - 115, հայ գրականագետ, թատերագետ, գրող (1909-1989)

15

Մանկական քաղցկեղի դեմ պայքարի միջազգային օր

Գալիլեո Գալիլեյ - 460, իտալացի գիտնական (1564-1642)

16

Ռուբեն Որբերյան (Ալիքյան)-150, հայ գրող(1874-1931)

17

Բարության ինքնաբուխ դրսևորման միջազգային օր

Գևորգ (Գեորգի) Վարդանյան - 100, հայ խորհրդային հետախույզ (1924-2012)

18

Լեոն Ալբերտի - 620, իտալացի գիտնական, ճարտարապետ, գրող և երաժիշտ, Վերածննդի դարաշրջանի մշակույթի ականավոր գործիչ (1404-1472)

19

Գրքի նվիրատվության օր

Կետերի համաշխարհային օր

Կոնստանտին Ուշինսկի - 200, ռուս մանկավարժ (02.03.1824-1871)

20

Սոցիալական արդարության համաշխարհային օր

Լյուդվիգ Բուլցման - 180, ավստրիացի ֆիզիկոս (1844-1906)

Աբրահամ Ալիխանյան - 120, հայ գիտնական, ֆիզիկոս, ակադեմիկոս (04.03.1904-1970)

21

Մայրենի լեզվի միջազգային օր (1992)

Քնի համաշխարհային օր

25

Վաչե Նալբանդյան - 105, հայ գրականագետ (1919-1998)

Տարաս Շևչենկո - 210, ուկրաինացի գրող (09. 03.1814-1861)

Սամվել Մկրտչյան - 65, հայ թարգմանիչ, խմբագիր (1959-2014)

Սուրբ Վարդանանց տոն (նվիրված է Ավարայրի ճակատամարտին և հայ ժողովրդի մղած բոլոր ազատամարտերին, նշվում է Սուրբ Զատիկից 8 շաբաթ առաջ՝ հինգշաբթի օրը)

ՄԱՐՏ

1

Քաղաքաշտպանության միջազգային օր

Հովհաննես Թադևոսյան - 135, հայ նկարիչ (1889-1974)

Վերժինե Սվազյան - 90, հայ բանագետ, բանահավաք (1934)

2

Բեդրժիխ Սմետանա - 200, չեխ կոմպոզիտոր, դիրիժոր, դաշնակահար, հասարակական գործիչ (1824-1884)

Թեոդոր Սուս Գեյսել - 120, ամերիկացի գրող, ծաղրանկարիչ (1904-1991)

3

Գրողի միջազգային օր

Գործարարի օր (Հայաստան)

Արթուր (Արտաշես) Մեսչյան - 75, հայ ճարտարապետ, երաժիշտ, հայկական ոռոգի հիմնադիր (1949)

4

Նորայր Բյուզանդացի (Ստեփան Գազեզյան) - 180, հայագետ, լեզվաբան (1844-1916)

Ալեքսանդր Պոպով - 165, ռադիոյի գյուտարար (16.03.1859-1905)

5

Վազգեն Սարգսյան - 65, հայ պետական և ռազմական գործիչ, գրող (1959-1999)

6

Իլյա Արբատով (Եղիա Յաղուբյան) - 130, բալետի հայ արտիստ, բալետմայստեր (1894-1967)

Նիկոլայ Ռիմսկի-Կորսակով - 180, ռուս կոմպոզիտոր (18.03.1844-1908)

Նիկոլա Բուլլե - 95, շվեյցարացի ճանապարհորդ, գրող, լուսավորիչ (1929-1998)

8

Կանանց միջազգային օր

9

Ամերիգո Վեսպուչի - 570, իտալացի ծովագնաց (1454-1512)

Յուրի Գագարին - 90, ռուս խորհրդային տիեզերագնաց, ԽՍՀՄ հերոս (1934-1968)

10

Լևոն Խոջա-Էյնաթով (Էյնաթյան) - 120, հայ կոմպոզիտոր (23.03.1904-1954)

11

Սիմոն Սիմոնյան - 110, հայ գրող, խմբագիր, բանասեր, մանկավարժ, հրատարակիչ (24.03.1914-1986)

13

Երվանդ Լալայան - 160, հայագետ, բանահավաք, ազգագրագետ (1864-1931)

14

Ալբերտ Էյնշտեյն - 145, գերմանացի ֆիզիկոս, «Հարաբերականության տեսության» հիմնադիր (1879-1955)

Յոհան Շտրաուս (հայրը) - 220, ավստրիացի կոմպոզիտոր, ջութակահար և դիրիժոր (1804-1849)

Ֆելիքս Շաքարյան - 85, հայ գրող (1939-2015)

15

Սպառողների իրավունքների պաշտպանության միջազգային օր

Վերդի (Գեղամ Թարվերդյան) - 140, հայ բանահավաք, գուսան (1884-1959)

16

Սյուլի-Պրյուդոմ - 185, ֆրանսիացի գրող, էսսեիստ (1839-1907)

18

Թորոս Թորամանյան - 160, հայ ճարտարապետ (1864-1934)

19

Արամ Մանուկյան (Սարգիս Հովհաննիսյան) - 145, հայ պետական-
հասարակական գործիչ, Հայաստանի առաջին հանրապետության
հիմնադիրներից (1879-1919)

20

Երջանկության միջազգային օր

Ֆրանսերենի (ֆրանկոֆոնիայի) միջազգային օր

Նիկոլայ Գոգոլ - 215, ռուս գրող (01.04.1809-1852)

21

Դաունի համախտանիշով մարդկանց համաշխարհային օր

Պոեզիայի համաշխարհային օր

Ռասայական խտրականության վերացման միջազգային օր

Տիկնիկագործի միջազգային օր

Անուշավան Վարդանյան - 145, հայ գրող (1879-1954)

22

Ջրի համաշխարհային օր

Անտոնիս վան Դեյք - 425, հոլանդացի նկարիչ (1599-1641)

23

Օդերևութաբանության համաշխարհային օր

Պիեռ Լապլաս - 275, ֆրանսիացի աստղագետ, մաթեմատիկոս,
ֆիզիկոս (1749-1827)

24

Տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի համաշխարհային օր

Մարտին Ահարոնյան - 70, հայ երգահան, կիթառահար, նկարիչ (1954)

Ռոբերտ Թոմսոն-90, անգլիացի հայագետ, մանկավարժ(1934-2018)

26

Նունե Սարգսյան - 70, հայ արվեստաբան, մանկագիր (1954)

27

Թատրոնի միջազգային օր

29

Փալուստ Գյուլբենկյան (Կյուլպենկյան) - 155, հայ բարեգործ (1869-1955)

Եղիա Տնտեսյան - 190, հայ երաժիշտ-տեսաբան, մանակավարժ (10.04.1834-1881)

30

Վիկտոր Ֆանարջյան - 95, հայ ֆիզիկոս (1929-2003)

Պոլ Վեռլեն - 180, ֆրանսիացի գրող (1844-1896)

ԱՊՐԻԼ

1

Կատակի օր

Թռչունների օր

Միլան Կունդերա - 95, ազգությամբ չեխ ֆրանսիացի գրող (1929)

2

Աուտիզմի մասին իրազեկման համաշխարհային օր

Մանկական գրքի միջազգային օր

Վրեժ Իսրայելյան - 75, արձակագիր, դրամատուրգ (1949-2013)

3

Գաբրիել (Բյուզանդ) Մենևիշյան - 160, հայ լեզվաբան, հայագետ (1864-1936)

4

Դավիթ Մալյան - 120, հայ դերասան (17.04.1904-1976)

5

Լևոն Զուլֆալյան - 60, հայ ըմբիշ, օլիմպիական չեմպիոն (1964)

7

Առողջապահության համաշխարհային օր

Մայրության և գեղեցկության տոն

Ավետ Գաբրիելյան (Ավդեյ Տեր-Գաբրիելյան) - 125, հայ ջութակահար (19.04.1899-1983)

Գաբրիելա Միստրալ - 135, չիլիացի բանաստեղծուհի (1889-1957)

Ֆրենսիս Կոպոլա - 85, ամերիկացի կինոռեժիսոր, սցենարիստ (1939)

10

Վլադիմիր Նաբոկով - 125, ռուս ամերիկյան գրող, թարգմանիչ, գրականագետ (22.04.1899-1977)

12

Տիեզերագնացության օր

Վրթանես Փափագյան - 160, հայ գրող, ազգագրագետ, խմբագիր (1864-1920)

13

Շեյմաս Հինի - 85, իռլանդացի գրող, թարգմանիչ (1939-2013)

14

Համո Սահյան (Գրիգորյան Հմայակ)-110, հայ գրող (1914-1993)

Հովհաննես Հովհաննիսյան - 160, հայ գրող (26.04.1864-1929)

Վահրամ Գայֆեճյան - 145, հայ նկարիչ (26.04.1879-1960)

15

Արշիլ Գորկի (Ոստանիկ Ադոյան) - 120, հայազգի ամերիկյան նկարիչ (1904-1948)

Գուրգեն Սևակ - 120, հայ լեզվաբան, ակադեմիկոս (28.04.1904-1981)

16

Ոստիկանության օր

Երվանդ Սահառունի (Տեր-Հակոբյան) - 130, հայ կոմպոզիտոր (1894-1967)

Անատոլ Ֆրանս - 180, ֆրանսիացի գրող (1844-1924)

Զարլզ Զապիին - 135, անգլիացի կինոբեմադրիչ, դերասան (1889-1977)

17

Հայկ Դավթյան-105, գրականագետ, մատենագետ, թարգմանիչ(1919-1983)

18

Հուշարձանների ու տեսարժան վայրերի միջազգային օր

Անահիտ Սավայան - 80, հայ նկարչուհի (1944-2013)

Արշալույս Մարգարյան-110, բանաստեղծուհի(1914-2008)

19

Աշար Ամեդեյ - 210, ֆրանսիացի գրող, լրագրող, դրամատուրգ (1814-1875)

20

Վանի հերոսական պաշտպանության օր (1915)

Չինարեն լեզվի միջազգային օր

Դանիել Վարուժան (Զպուգքյարյան) - 140, հայ բանաստեղծ, հասարակական գործիչ (1884-1915)

22

Երկիր մոլորակի միջազգային օր

Արաքսյա Դավթյան - 75, հայ երգչուհի (1949-2010)

Իմանուիլ (Էմանուիլ) Կանտ - 300, գերմանացի փիլիսոփա (1724-1804)

Ռոբերտ Օպենհեյմեր - 120, ամերիկացի ֆիզիկոս, ատոմային ռումբի ստեղծող (1904-1967)

23

Անգլերեն լեզվի համաշխարհային օր

Գրքի և հեղինակային իրավունքի միջազգային օր

Վիլյամ Շեքսպիր - 460, անգլիացի գրող, դրամատուրգ, դերասան (1564-1616)

24

Հայոց ցեղասպանության հիշատակի օր

Հենրիկ Մամյան - 90, հայ նկարիչ (1934-2014)

Հռիփսիմե Պողոսյան - 125, հայ գրող, թարգմանչուհի (1899-1972)

Վլադիլեն Բայան - 100, հայ կոմպոզիտոր (1924-2021)

25

Մալարիայի դեմ պայքարի համաշխարհային օր

26

Մտավոր սեփականության համաշխարհային օր

Հովհաննես Շիրազ (Օնիկ Կարապետյան) - 110, հայ բանաստեղծ (1914-1984)

27

Վահագն Կարենց (Կարապետյան) - 100, հայ գրող (1924-1980)

28

Աշխատավայրում անվտանգության և առողջության համաշխարհային օր

Հարոլդ Ռեգիստան (Էլ-Ռեգիստան, Ուրեկյան) - 100, հայազգի խորհրդային բանաստեղծ (1924-1999)

Արուս Ոսկանյան (Դարպասյան)-135, հայ դերասանուհի (1889-1943)

29

Պարի միջազգային օր

Քիմիական պատերազմի զոհերի հիշատակի օր

30

Ջազի միջազգային օր

ՄԱՅԻՍ

1

Աշխատանքի և աշխատավորների միջազգային օր

Համերաշխության միջազգային օր

Անուշավան Գասպարյան - 110, հայ նկարիչ (1914-1986)

Գարեգին Հովսեփյան - 110, հայ գրականագետ (1914-1993)

Հրաչյա Բեգլարյան - 90, հայ գրող (1934-2009)

Ռոզի Արմեն (Հովհաննիսյան) - 85, ֆրանսահայ երգչուհի (1939)

2

Մկրտիչ Սարգսյան - 100, հայ գրող (1924-2002)

3

Մամուլի ազատության համաշխարհային օր

5

Ռուբեն Հովսեփյան - 85, հայ գրող (1939-2016)

6

Ջոն Կիրակոսյան - 95, հայ պատմաբան, պետական գործիչ (1929-1985)

Դեյվիդ Մարշալ Լենգ-100, անգլիացի հայագետ, պատմաբան(1924-1991)

7

Ռադիոյի օր

8

Կարմիր խաչի և կարմիր մահիկի միջազգային օր

Երկրապահի օր

Շուշիի ազատագրման օր

9

Հաղթանակի և խաղաղության տոն

Երկրորդ համաշխարհային պատերազմում զոհվածների հիշատակի և հաշտեցման օր

Մելանյա Արոլյան - 80, հայ երգչուհի (1944)

10

Ջահրատ (Ջարեհ Յալըրզջյան) - 100, հայ գրող (1924-2007)

11

Էթել Լիլիան Վոյնիչ - 160, անգլիացի գրող (1864-1960)

Թորգոմ (Թուման Թումյանց) - 145, հայ ազգային-ազատագրական շարժման գործիչ (1879-1904)

Սալվադոր Դալի - 120, իսպանացի գեղանկարիչ, քանդակագործ, ռեժիսոր, գրող (1904-1989)

12

Չվոլ թռչունների համաշխարհային օր

Վիլիս Լացիս - 120, լատիշ գրող (1904-1966)

14

Մարկ Ցուկերբերգ - 40, ամերիկացի ծրագրավորող, «Ֆեյսբուք»(Մետա) սոցիալական ցանցի հիմնադիր (1984)

Արշավիր Շավարշյան - 140, հայ մանկավարժ (1884-1960)

15

Ընտանիքների միջազգային օր

Կլիմայի (եղանակի) միջազգային օր

Աշոտ Ղազարյան - 75, հայ դերասան, երգիչ (1949)

Պիեռ Կյուրի - 165, ֆրանսիացի գիտնական, ֆիզիկոս, քիմիկոս (1859-1906)

16

Ֆրեդերիկ Մակլեր - 155, ֆրանսիացի գիտնական, հայագետ (1869-1938)

17

Հեռահաղորդակցության և տեղեկատվական հասարակության համաշխարհային օր

18

Թանգարանների միջազգային օր

20

Վիկտոր Լանգլուա - 195, ֆրանսիացի պատմաբան, հայագետ, արևելագետ (1829-1869)

Օնորե դը Բալզակ - 225, ֆրանսիացի գրող (1799-1850)

Միխայիլ Գլինկա - 220, ռուս կոմպոզիտոր (01.06.1804-1857)

21

Հանուն երկխոսության և զարգացման մշակութային բազմազանության համաշխարհային օր

Դայանա (Անահիտ) Տեր-Հովհաննիսյան - 90, հայ գրող, թարգմանիչ, լրագրող (1934-2018)

Շալվա Դադիանի - 150, վրացի գրող, դրամատուրգ (1874-1959)

22

Կենսաբազմազանության միջազգային օր

Արկադի (Արտուշ) Տեր-Թադևոսյան (Կոմանդոս) - 85, ՀՀ բանակի գեներալ-մայոր (1939-2021)

Արմեն Խոստիկյան - 95, հայ դերասան (1929-2003)

Շառլ Ազնավուր (Վաղինակ Ազնավուրյան) - 100, ֆրանսահայ երգիչ, բանաստեղծ, դերասան (1924-2018)

Արթուր Կոնան Դոյլ - 165, շոտլանդացի բժիշկ, գրող (1859-1930)

25

Լևոն Սաղաթեյան - 140, հայ գրող, դրամատուրգ (1884-1968)

Գարեգին Շահնազ (Շահնազարյան) - 110, հայ գրող (26.05.1914-1978)

26

Ավարայրի ճակատամարտ (451)

Ալեքսանդր Պուշկին - 225, ռուս գրող (06.06.1799-1837)

27

Թատրոնի միջազգային օր

28

Հայաստանի առաջին հանրապետության հռչակման օր (1918)

Թոմաս Մուր - 245, անգլիացի գրող (1779-1852)

31

Ծխելու դեմ պայքարի համաշխարհային օր

Միքայել Պողոսյան - 70, հայ դերասան, երգիչ (1954)

Ուոլթ Ուիթմեն - 205, ամերիկացի գրող, հրապարակախոս (1819-1892)

ՀՈՆԻՍ

1

Երեխաների պաշտպանության միջազգային օր

Ծնողների միջազգային օր

2

Գոհար Ֆիլոյան - 110, հայ գրող (1914-1998)

3

Կարլեն Դալլաքյան - 95, հայ բանասեր, գրականագետ, պետական գործիչ (1929-2008)

4

Արգրեսիայից տուժած անմեղ երեխաների միջազգային օր

5

Շրջակա միջավայրի պաշտպանության համաշխարհային օր

6

Ռուսերեն լեզվի օր

Դիեգո Վելասկես - 425, իսպանացի նկարիչ (1599-1660)

7

Ժասմեն (Մարիամ Գրիգորյան) - 130, հայ դերասանուհի (19.06.1894-1978)

8

Օվկիանոսի միջազգային օր

9

Հովակ Գալոյան - 100, հայ դերասան (1924-1992)

10

Յուրի Դավթյան - 95, հայ դիրիժոր (1929-2020)

Սիլվա Յուզբաշյան - 70, հայ դերասանուհի, ասմունքող (1954)

11

Աննա Ախմատովա (Գորենկո) - 135, ռուս բանաստեղծուհի, գրականագետ (23.06.1889-1966)

Ռիխարդ Շտրաուս - 160, գերմանացի կոմպոզիտոր և դիրիժոր (1864-1949)

Էմիլ Բուրիան - 120, չեխ ռեժիսոր, կոմպոզիտոր, գրող (1904-1959)

12

Վաղինակ Մանդակունի - 95, հայ նկարիչ (1929-1990)

14

Բռնադատվածների հիշատակի օր

15

ՀՀ պետական խորհրդանիշների օր

Երվանդ Քոչար - 125, հայ նկարիչ, քանդակագործ (27.06.1899-1979)

17

Երաշտի և անապատացման դեմ պայքարի համաշխարհային օր

Տիգրան Պետրոսյան - 95, հայ շախմատիստ, լրագրող (1929-1984)

Արշակ Ալպոյաճյան -145, բանասեր, պատմաբան, մանկավարժ(1879-1962)

20

Էդուարդ Խարազյան - 85, հայ նկարիչ (1939)

21

Բուժաշխատողի օր

Յոգայի միջազգային օր

22

Պետրոս Հովհաննիսյան - 80, հայ պատմաբան (1944-2016)

Դեն Բրաուն - 60, ամերիկացի գրող, լրագրող (1964)

23

Ստեփան Ղամբարյան - 145, հայ քիմիկոս, օրգանական քիմիայի հիմնադիրը Հայաստանում (1879-1948)

25

Ակսել Բակունց - 125, հայ գրող (1899-1937)

Վալտեր Ֆրիդրիխ - 160, գերմանացի ֆիզիկոս (1864-1941)

Էրիկ Քարլ - 95, ամերիկացի մոդելավորող, նկարազարդող, մանկագիր, թարգմանիչ (1929-2021)

26

Թմրադեղերի չարաշահման դեմ պայքարի միջազգային օր

Ուիլյամ Թոմսոն - 200, անգլիացի ֆիզիկոս (1824-1907)

29

Մանուկ Մնացականյան - 90, հայ գրող, կինոսցենարիստ (1934-1995)

ՀՈՒԼԻՍ

1

Արեգ Իսրայելյան - 85, հայ ճարտարապետ (1939-2001)

Ժորժ Սանդ - 220, ֆրանսիացի գրող (1804-1876)

2

Քրիստոֆ Գլուկ - 310, գերմանացի կոմպոզիտոր, դիրիժոր (1714-1787)

4

ԱՄՆ անկախության օր

Հայաստանի ազգային գրադարանի (ՀԱԳ) օր

Լյուդվիգ Կարապետյան - 85, հայ բանասեր, լրագրող, գրականագետ (1939)

Կամսար Ավետիսյան - 120, հայ աշխարհագրագետ (17.07.1904-1976)

5

Սահմանադրության օր

Համբույրի համաշխարհային օր

7

Ռոբերտ Կարայան - 90, հայ գրող (1934-2015)

Լիոն Ֆեյխտվանգեր - 140, գերմանացի գրող (1884-1958)

8

Անդրե(Հովնանյան Անդրեյ)-45, հայ փոփ երգիչ(1979)

11

Աշխարհի բնակչության համերաշխության օր (1999)

Շոկոլադի համաշխարհային օր

Էլվին Բրուք Ուայթ - 125, ամերիկացի գրող (1899-1985)

12

Ամադեո Մոդիլիանի - 140, իտալացի գեղանկարիչ, քանդակագործ (1884-1920)

14

Ֆրանսիայի անկախության օր

Ժիրայր Անանյան - 90, հայ գրող (1934-2004)

Մաթևոս Դարբինյան - 135, հայ գրող (1889-1937)

Շահան Նաթալի (Տեր-Հակոբյան Հակոբ)-140, գրող, հրապարակախոս, հաս-քաղ. գործիչ(1884-1983)

15

Վալտեր Արամյան - 115, հայ գրող (1909-1994)

17

Ազատ Վշտունի (Կարապետ Մամիկոնյան) - 130, հայ գրող (1894-1958)

18

Վահան Թորոպենց - 130, հայ գրող (1894-1938)

Զարուհի Գալեմբյարյան - 150, հայ գրող (1874-1971)

Էլիզաբեթ Գիլբերթ - 55, ամերիկացի գրող, կենսագիր (1969)

19

Էդգար Դեգա - 190, ֆրանսիացի նկարիչ և քանդակագործ (1834-1917)

20

Շախմատի միջազգային օր (ՖԻԴԵ-ի որոշմամբ, 1966)

Հունան Ավետիսյան - 110, Հայրենական պատերազմի հայ հերոս (1914-1943)

Ֆրանչեսկո Պետրարկա - 720, Վերածննդի շրջանի իտալացի գրող (1304-1374)

21

Էռնեստ Հեմինգուեյ - 125, ամերիկացի գրող (1899-1961)

25

Վասիլի Շուկշին - 95, ռուս գրող, կինոռեժիսոր, դերասան (1929-1974)

26

Օլդոս Հաքսլի - 130, անգլիացի գրող (1894-1963)

28

Ալեքսանդր Դյումա (Դյումա-որդի) - 200, ֆրանսիացի գրող (1824-1895)

Լյուդվիգ Ֆոյերբախ - 220, գերմանացի փիլիսոփա (1804-1872)

29

Ավետ (Ալֆրեդ) Տերտերյան - 95, հայ կոմպոզիտոր, մանկավարժ (1929-1994)

Բորիս Ասաֆև - 140, ռուս կոմպոզիտոր (1884-1949)

30

Ընկերության միջազգային օր

31

Սերգեյ Դանիելյան - 95, հայ երգիչ (1929-2009)

Լուի դը Ֆյունես (Գալարսան) - 110, ֆրանսիացի դերասան (1914-1983)

Պրիմո Լևի - 105, հրեական ծագմամբ իտալացի գրող, թարգմանիչ, քիմիկոս (1919-1987)

ՕԳՈՍՏՈՍ

1

Ժան Բատիստ Լամարկ - 280, ֆրանսիացի բնագետ, էվոլյուցիոն ամբողջական տեսության հիմնադիր (1744-1829)

Հերման Մելվիլ - 205, ամերիկացի գրող (1819-1891)

2

Ֆրեդերիկ Օգյուստ Բարթոլդի - 190, ֆրանսիացի քանդակագործ, ազատության արձանի հեղինակ (1834-1904)

3

Քլիֆորդ Սայմակ - 120, ամերիկացի գրող (1904-1988)

4

Վիլյետա Գևորգյան - 80, հայ դերասանուհի (1944)

Կնուտ Համսուն (Պեդերսեն) - 165, նորվեգացի գրող (1859-1952)

Ջոջո Մոյես - 55, բրիտանացի գրող, լրագրող (1969)

5

Սուրեն Ավչյան - 120, հայ գրող, թարգմանիչ (1904-1985)

Իլյա Ռեպին - 180, ռուս նկարիչ (1844-1930)

Նորայր Դաբաղյան - 120, հայ գրականագետ (1904-1955)

9

Զեյթունի հերոսական ապստամբության օր (1862)

Համերաշխության միջազգային օր

Գևորգ Սարգսյան - 90, հայ գրող, դրամատուրգ (1934)

Տուվե Յանսոն - 110, ֆինն գրող, նկարչուհի, գրքերի ձևավորող (1914-2001)

10

Երվանդ Մանարյան - 100, հայ բեմադրիչ, դերասան (1924-2020)

Լևոն Մադոյան - 115, հայ դուդուկահար (1909-1964)

Մկրտիչ Խերանյան - 125, հայ գրող, թարգմանիչ (1899-1970)

Հովհաննես Իսակով - 130, հայ ծովակալ (22.08.1894-1967)

11

Նավասարդի 1-ը՝ Արեգ օրը (Հայկական տոմարով հնագույն Ամանորի սկիզբը)

13

Քազրատ Հովհաննիսյան - 95, հայ կինոռեժիսոր, սցենարիստ, դերասան (1929-1990)

15

Նապոլեոն Առաջին (Նապոլեոն Բոնապարտ) - 255, ֆրանսիացի պետական գործիչ և զորավար, ֆրանսիացի կայսր 1804-1814 թթ. (1769-1821)

17

Տիգրան Հեքեքյան - 65, հայ խմբավար (1959)

Պետեր Բենուա - 190, բելգիացի կոմպոզիտոր, երաժշտության պատմաբան (1834-1901)

Ստեփան Թարյան - 125, հայ քանդակագործ, բեմադրիչ (29.08.1899-1954)

20

Արշալույս Ղազինյան - 95, հայ գրականագետ (1929-1999)

Վահե Պողոսյան - 80, հայ գրող (1944-2010)

23

Ստրկավաճառության վերացման հիշատակի օր

25

Յոհան Հերդեր - 280, գերմանացի գրող, փիլիսոփա, լուսավորիչ (1744-1803)

24

Խորխե Լուիս Բորխես - 125, արգենտինացի գրող (1899-1986)

Սարգիս Մելիքսեթյան - 125, հայ թատերագետ, գրականագետ, դերասան (05. 9.1899-1980)

26

Խուլիո Կորտասար - 110, արգենտինացի գրող (1914-1984)

28

Յոհան Վոլֆգանգ Գյոթե - 275, գերմանացի գրող (1749-1832)

29

Միջուկային փորձարկումների դեմ պայքարի միջազգային օր

Խաչատուր Եսայան - 115, հայ նկարիչ (11.09.1909-1977)

30

Գեղունի Չթյան - 95, հայ կոմպոզիտոր (1929)

31

Ալեքսանդր Ռադիշև - 275, ռուս գրող, փիլիսոփա (1749-1802)

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

1

Գիտելիքի, գրքի և դպրության օր

Վահան (Թովմաս) Հովհաննիսյան - 130, հայ գրող, խմբագիր, մանկավարժ (1894-1977)

Բագրատ Արագյան - 145, հայ ճարտարապետ (13.09.1879-1957)

Ռուբեն Զարյան - 115, հայ արվեստարան (14.09.1909-1994)

2

Հոշակվեց ԼՂՀ-ն (1991)

Արցախի անկախության օր

3

Ստեփան Զորյան - 135, հայ գրող (15.09.1889-1967)

4

Անտոն Բրուքներ - 200, ավստրիացի կոմպոզիտոր, երգեհոնահար (1824-1896)

Վլադիմիր Թաիրով (Տեր-Գրիգորյան) - 130, հայ ռազմական, պետական գործիչ (1894-1937)

5

Բարեգործության միջազգային օր

Սուրեն Քոչարյան - 120, հայ ասմունքող, դերասան (1904-1979)

7

Ալեքսանդր Թոփչյան - 85, հայ գրաքննադատ, թարգմանիչ, դրամատուրգ, արձակագիր (1939-2021)

8

Գրագիտության միջազգային օր

Լրագրողների միջազգային օր

10

Ինքնասպանության կանխարգելման համաշխարհային օր

12

Վլադիմիր Սպիվակով - 80, ռուս դիրիժոր, ջութակահար, «Մոսկովյան վիրտուոզներ» կամերային նվագախմբի ղեկավար (1944)

13

Առնոլդ Շյոնբերգ - 150, ավստրիացի կոմպոզիտոր, տեսաբան, մանկավարժ (1874-1951)

Յուլիան Տուվիմ - 130, լեհ գրող (1894-1953)

14

Արիգ Ավագյան - 105, հայ գրող (1919-1983)

Շահեն (Սարգսյան) - 115, հայ գուսան (1909-1990)

15

Ժողովրդավարության միջազգային օր

Հրանտ Դինք - 70, պոլսահայ լրագրող, հրատարակիչ, «Ակոս» (Կ. Պոլիս) թերթի հիմնադիր, գլխավոր խմբագիր (1954-2007)

Մարկո Պոլո - 770, իտալացի վաճառական, ճանապարհորդ (1254-1324)

Ֆենիմոր Կուպեր - 235, ամերիկացի գրող (1789-1851)

Այծեմնիկ Ուրարտու - 125, հայ քանդակագործ, նկարիչ (27.09.1899-1974)

16

Օզոնի շերտի պահպանման միջազգային օր

Նիկոլայ Օստրովսկի - 120, ռուս գրող (29.09.1904-1936)

18

Մուսա լեռան հերոսական պաշտպանության օր (1915)

19

Խաղաղության միջազգային օր (նշվում է ամեն տարի սեպտեմբերի երրորդ հինգշաբթի օրը)

Երվանդ Օտյան - 155, հայ գրող, երգիծաբան (1869-1926)

20

Բոգդան Վերդյան - 105, հայ գրող, լեզվաբան (1919-1992)

Սոֆի Լորեն - 90, իտալացի կինոդերասանուհի (1934)

21

Հայաստանի Հանրապետությունը հռչակվեց անկախ պետություն (1991)

Անկախության օր

Խաղաղության միջազգային օր

Ռոզա Պետրոսյան - 100, հայ գրող (1924-2007)

Արշակ Բրուսյան - 160, հայ երաժիշտ, մանկավարժ, երգահավաք, նկարիչ (03.10.1864-1936)

25

Օվկիանոսի միջազգային օր

Արշավիր Ղազարյան (Տեր-Ղազարյան) - 110, հայ դերասան, դրամատուրգ (1914-1995)

Արթուր Չիլինգարով - 85, հայ բևեռախույզ (1939)

26

Կոմիտաս (Սողոմոն Սողոմոնյան) - 155, հայ կոմպոզիտոր, երաժշտագետ, երգիչ, խմբավար, մանկավարժ, հայկական ազգային կոմպոզիտորական դպրոցի հիմնադիր (1869-1935)

27

Զբոսաշրջության միջազգային օր

28

Նահապետ Ռուսինյան - 205, հայ փիլիսոփա, հասարակական գործիչ (1819-1876)

Շահեն Խաչատրյան - 90, հայ արվեստագետ (1934-2021)

30

Թարգմանիչների միջազգային օր

Փևրոզ Էմին - 105, հայ գրող (1919-1998)

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

1

Երաժշտության միջազգային օր

Տարեցների միջազգային օր

Սննդի համաշխարհային օր

Շահեն Թաթիկյան - 100, հայ գրող (1924-1992)

2

Պատվական Ղուկասյան - 90, հայ գրող (1934-1988)

Գրեհեմ Գրին - 120, անգլիացի գրող (1904-1991)

3

Էդուարդաս Մեծելայտիս - 105, լիտվացի գրող (1919-1997)

Միխայիլ Լերմոնտով - 210, ռուս գրող (15.10.1814-1841)

4

Կենդանիների պաշտպանության համաշխարհային օր

Ժան Ֆրանսուա Միլլե - 210, ֆրանսիացի գեղանկարիչ (1814-1875)

Գևորգ Բուդաղյան - 125, հայ դիրիժոր (16.10.1899-1978)

Անդրանիկ Անդրեասյան - արձակագիր-(1909-1996)

5

Ուսուցչի օր

6

Խնկո Ապր անվան ազգային մանկական գրադարանի օր

7

Գրադարանավարի օր

Ճարտարապետության համաշխարհային օր

Բնակավայրերի համաշխարհային օր

9

Փոստի համաշխարհային օր

10

Հոգեկան առողջության համաշխարհային օր

Բնական աղետների նվազեցման միջազգային օր

Անտուան Վատտո - 340, ֆրանսիացի նկարիչ (1684-1721)

11

Սուրբ Թարգմանչաց տոն (նշվում է Ս. Խաչի տոնի 4-րդ կիրակիին հաջորդող շաբաթ օրը)

12

Դիանա Աբգար (Անահիտ Աղաբեկյան)-165, արձակագիր, հրապարակախոս, պետական ու մշակութային գործիչ, հայ առաջին դեսպանուհին (1859-1937)

14

Ստանդարտացման միջազգային օր

Արտաշես Հայ-Արտյան (Հարությունյան) - 125, հայ կինոռեժիսոր (26.10.1899-1978)

15

Անդրանիկ Հովսեփյան - 110, հայ գրող, թարգմանիչ (1914-1968)

Խաչատուր Աբովյան - 215, հայ գրող, մանկավարժ, լուսավորիչ, հայ նոր գրականության հիմնադիր (1809-1848)

Հենրիկ Թումանյան - 110, հայ գրող (1914-1982)

16

Մամուլի աշխատողի օր

Պարենի համաշխարհային օր

Օսկար Ուայլդ - 170, անգլիացի գրող (1854-1900)

17

Աղքատության վերացման միջազգային օր

Նադեժդա Սարգսյան - 70, հայ երգչուհի, մանկավարժ (1954-2018)

20

Արմեն Գուլակյան - 125, հայ ռեժիսոր, դրամատուրգ, թատերական գործիչ, մանկավարժ (01.11.1899-1960)

22

Սառա Բեռնար - 180, ֆրանսիացի դերասանուհի (1844-1923)

24

Զարգացման տեղեկատվության համաշխարհային օր

Միավորված ազգերի կազմակերպության (ՄԱԿ) միջազգային օր

Սոս Սարգսյան - 95, հայ դերասան, ԽՍՀՄ ժողովրդական արտիստ (1929-2013)

27

Տեսաձայնային ժառանգության համաշխարհային օր

30

Սուրեն Հարությունյան - 115, հայ գրականագետ, թատերագետ (12.11.1909-1989)

31

Էդգար Շահին - 150, հայ նկարիչ (1874-1947)

Ստեփան Իսահակյան (Արծաթպանյան, Սերեբրյակով) - 105, կրկեսի հայ արտիստ (1919-2017)

Դպրոցական գրադարանների միջազգային օր (տոնվում է հոկտեմբերի վերջին շաբաթվա երկուշաբթի օրը)

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

1

Գևորգ Չուբար (Չուբարյան) - 160, հայ դերասան, թարգմանիչ, գրող (1864-1930)

2

Միքայել Նալբանդյան-195- հայ գրող, բանաստեղծ, հրապարակախոս, գրաքննադատ(14.11.1829-1866)

7

Երվանդ Տեր-Մինասյան - 145, հայ լեզվաբան, բառարանագետ (19.11.1879-1974)

8

Էդուարդ Իսաբեկյան - 110, հայ նկարիչ (21.11.1914-2007)

Ուրախների ու հնարամիտների ակումբի միջազգային օր

9

Իմրե Կերտես - 95, հրեական ծագմամբ հունգարացի գրող (1929-2016)

Տիգրան Ջրբաշյան - 135, հայ երկրաբան (1889-1937)

Միքայել Մազմանյան - 125, հայ ճարտարապետ (21.11.1899-1971)

10

Երիտասարդության համաշխարհային օր

Միխայիլ Կալաշնիկով - 105, ռուս ինժեներ-կոնստրուկտոր, Կալաշնիկով ինքնաձիգի ստեղծող (1919-2013)

Ֆրիդրիխ Շիլլեր - 265, գերմանացի գրող, դրամատուրգ (1759-1805)

15

Ծխելուց հրաժարվելու միջազգային օր (նշվում է նոյեմբերի երկրորդ հինգշաբթի օրը)

Ռուբեն Մարուխյան - 90, հայ գրող, դրամատուրգ, բեմադրիչ (1934)

16

Հանդուրժողականության համաշխարհային օր

Ռոբերտ Ամիրխանյան - 85, հայ կոմպոզիտոր (1939)

17

Ուսանողների միջազգային օր

Սերգեյ Սարինյան - 100, հայ գրականագետ, քննադատ (1924-2017)

21

Հեռուստատեսության համաշխարհային օր

Վոլտեր (Մարի Ֆրանսուա Արուե) - 330, ֆրանսիացի գրող, փիլիսոփա, լուսավորիչ (1694-1778)

22

Սևակ Արզումանյան - 95, հայ գրականագետ, ակադեմիկոս (1929-2004)

Անդրե Պոլ ժիդ - 155, ֆրանսիացի գրող (1869-1951)

23

Արմենակ Մնջոյան - 120, հայ գիտնական, քիմիկոս (05.12.1904-1970)

24

Ֆրենսիս Էլիզա Հոջսոն Բարնեթ - 175, անգլիացի գրող, դրամատուրգ (1849-1924)

25

Կանանց հանդեպ բռնության վերացման միջազգային օր

26

Արուս Ասրյան - 120, հայ դերասանուհի (09.12.1904-1987)

27

Ավիկ Իսահակյան - 80, հայ գրականագետ (1944)

28

Առաքել Պատրիկ (Պատրիարքյան) - 130, հայ ազգագրագետ, նկարիչ (1894-1984)

Անտոն Ռուբինշտեյն - 195, ռուս դաշնակահար, կոմպոզիտոր, դիրիժոր (1829-1894)

29

Վարազդատ Հարությունյան - 115, հայ ճարտարապետ, ճարտարապետության պատմաբան, տեսաբան, ակադեմիկոս (1909-2008)

30

Գթասրտության և միասնության շաբաթ (նոյեմբերի վերջին շաբաթը)
Լյուսի Մոդ Մոնտգոմերի - 150, կանադացի գրող (1874-1942)

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

1

ՁԻԱՀ- ի դեմ պայքարի համաշխարհային օր

Հայրապետ Հայրապետյան - 150, հայ գրող (1874-1962)

Մուրացան (Գրիգոր Տեր-Հովհաննիսյան) - 170, հայ գրող (1854-1908)

2

Գրիգոր Ջանիկյան - 80, հայ գրող, հրապարակախոս, թարգմանիչ (1944)

3

Հաշմանդամների միջազգային օր

Լևոն Մանվելյան - 160, հայ գրող (1864-1919)

5

Արագի Թիրաբյան - 105, հայ մշակույթի վաստակավոր գործիչ (1919-1997)

6

Էլվիրա Ուզունյան - 90, հայ երգչուհի (1934)

7

Երկրաշարժի զոհերի հիշատակի օր

Իշխան Ղարիբյան - 100, հայ դերասան (1924-2004)

8

Հրաչյա Հովհաննսիյան - 105, հայ գրող (1919-1997)

Երեխաների եթերի միջազգային օր (դեկտեմբերի երկրորդ կիրակի)

10

Մարդու իրավունքների հռչակագրի օր (1948)

12

Կարլ Բրյուլով - 225, ռուս նկարիչ (23.12.1799-1852)

Վահան Արամունի - 110, հայ գրող (1914-1966)

14

Գոհար Գասպարյան (Խաչատրյան) - 100, հայ երգչուհի (1924-2007)

Արմեն Տիգրանյան - 145, հայ կոմպոզիտոր (1879-1950)

Վարուժան Նալբանդյան - 95, հայ գրող, դրամատուրգ (1929-2010)

15

Արման Մանարյան - 95, հայ կինոռեժիսոր (1929-2016)

Գաբրիել Էլ-Ռեզիստան (Ուրեկյան) - 125, հայազգի խորհրդային գրող, ԽՍՀՄ օրհներգի համահեղինակ (1899-1945)

Հովհաննես Բաղայան - 100, հայ երգիչ (1924-2001)

17

Սեդրակ Առաքելյան - 140, հայ նկարիչ (29.12.1884-1942)

Դմիտրի Կաբալևսկի - 120, ռուս կոմպոզիտոր (30.12.1904-1987)

18

Միգրանտների միջազգային օր

Հարություն Աճեմյան - 120, հայ նկարիչ (1904-1965)

Ղուկաս Սիրունյան - 75, հայ գրող (1949-2017)

Միշել Տուռնիե - 100, ֆրանսիացի գրող (1924-2016)

20

Ասքանազ Կարապետյան - 125, հայ գեներալ-մայոր (1899-1978)

21

Պետրոս Ադամյան - 175, հայ դերասան (1849-1891)

Ժան Ռասին - 385, ֆրանսիացի դրամատուրգ, բանաստեղծ (1639-1699)

Սեյտյո Մացումոտո - 115, ճապոնացի գրող (1909-1992)

24

Լուսիկ Բառնակյան - 100, հայ գրող (1924-1989)

Ստեփան Էլմաս - 160, հայ դաշնակահար, երգահան (1864-1937)

25

Բագրատ Իսահակյան - 120, հայ գեներալ-մայոր (1904-1974)

Հրաչուի Ջինանյան - 105, հայ դերասանուհի, ասմունքող (1919-2012)

Նիկողայոս Մառ - 160, վրացի արևելագետ, հայագետ, հնագետ (06.01.1865,1864-1934)

26

Նվերների միջազգային օր

Արշակ Բուրջալյան (Բուրջալով) - 145, հայ դաշնակահար, ռեժիսոր (1879-1946)

Լևոն Հախվերդյան - 100, հայ գրականագետ, թատերագետ, թարգմանիչ (1924-2003)

27

Լևոն Ասլամազյան - 130, հայ նկարիչ (1894-1973)

Սողոմոն Տարոնցի (Մովսիսյան) - 120, հայ գրող (1904-1971)

29

Հովհաննես Ղուկասյան - 105, հայ գրող (1919-1991)

31

Բյուզանդ Կոջամանյան - 115, հայ նկարիչ (1909-1993)

Անրի Մատիս - 155, ֆրանսիացի նկարիչ, քանդակագործ (1869-1954)

Ամանորի տոնական օր